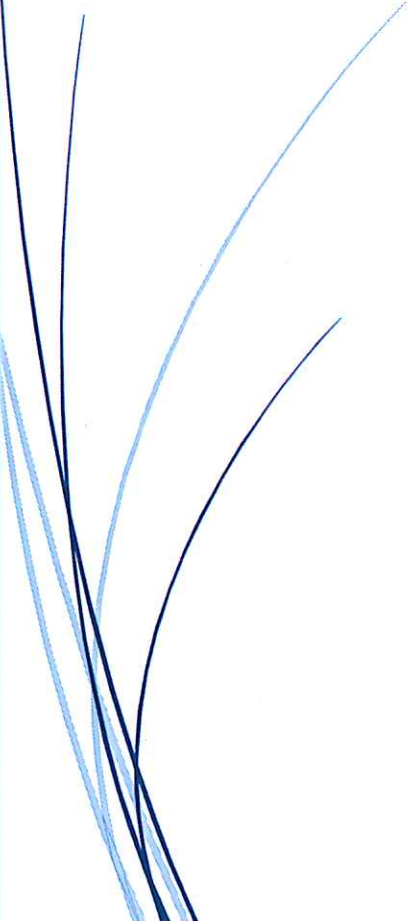

**ZBORNICA ZA
R A Z V O J
SLOVENSKEGA
ZASEBNEGA
VAROVANJA**

**POROČILO O UKREPIH
VARNOSTNEGA OSEBJA V
ZASEBNEM VAROVANJU
za leto 2022**

**Branko SLAK
PRESEDNIK**

1. Uvodne ugotovitve

Na Zbornici za razvoj slovenskega zasebnega varovanja že vse od sprejema Zakona o zasebnem varovanju (Ur. l. RS, št. 17/2011 – ZZasV - 1) pripravljamo skladno s 6. odstavkom 57. člena ZZasV-1 analizo oz. skupno poročilo o uporabi ukrepov varnostnega osebja.

Tudi v letošnjem letu smo na Zbornici pristopili k strokovni pripravi poročila, ki zajema podatke o ukrepih varnostnega osebja zaposlenih pri imetnikih licenc, ki imajo:

- licence za varovanje ljudi in premoženja,
- licence za varovanje oseb,
- licence za prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk,
- licence za varovanje javnih zbiranj ali
- licence za varovanje prireditev v gostinskih lokalih,

ter pri svojem delu izvajajo ukrepe varnostnega osebja in uporabljajo druga sredstva, za katere so v skladu s 1. odstavkom 57. člena dolžni o ukrepu takoj obvestiti policijo.

Obvestila o tem, da ukrepov varnostnega osebja niso izvajale so na Zbornico poslale tudi družbe z izdano licenco za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Zbrane podatke o ukrepih varnostnega osebja, ki so zakonsko predpisani smo uredili v Excelovi tabeli, pri čemer smo osebne podatke posameznikov, ki smo jih prejeli na Zbornico zavarovali v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Glede na to, da so v tem okviru tudi osebni podatki varnostnega osebja smo nosilec podatkov ustrezno zaščitili. Geslo za vpogled v evidenco vam pošiljamo ločeno.

2. Analiza

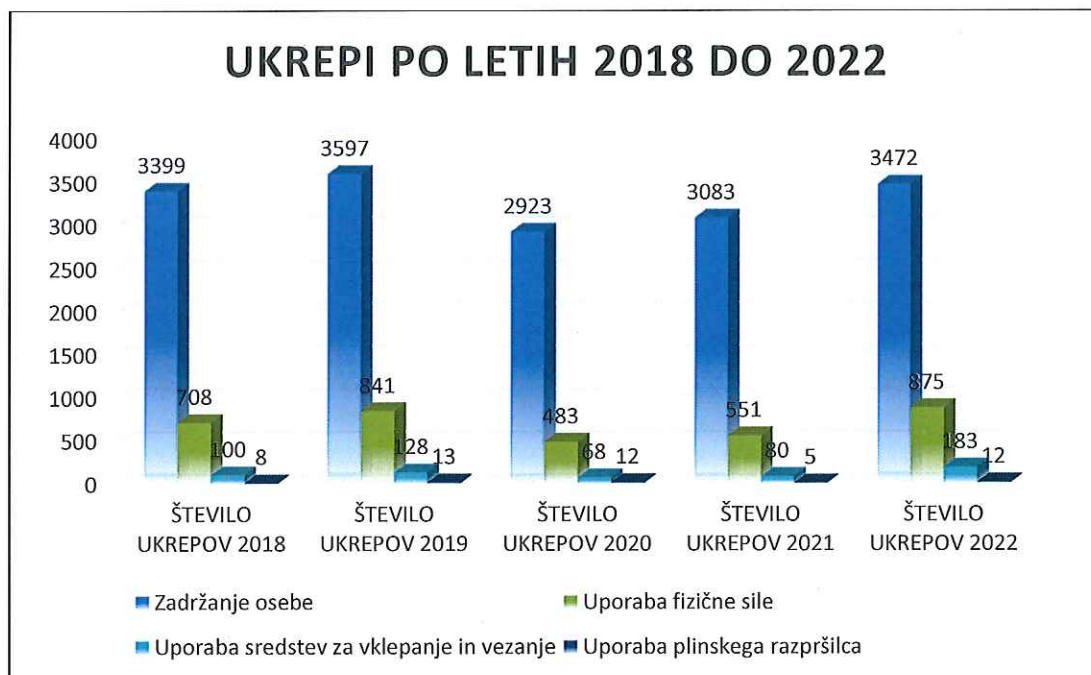
Iz evidence Ministrstva za notranje zadeve izhaja, da je konec leta 2022 v Sloveniji delovalo 158 družb za zasebno varovanje. Od tega je 97 družb za zasebno varovanje posedovalo eno ali več oblik licenc s področja zasebnega varovanja, kjer je varnostnemu osebju dovoljena uporaba ukrepov. Poročila je skupno oddalo 59 družb za zasebno varovanje, ki imajo licenco za varovanje ljudi in premoženja oz. licenco za prevoz gotovine in drugih vrednostnih pošilk ter imajo varnostnike na delih in nalogah, kjer so izvajali ukrepe varnostnega osebja in uporabili druga sredstva v skladu z zakonom, druge družbe pa so na Zbornico sporočile, da ukrepov varnostnega osebja niso izvedle.

V skladu z ZZasV-1 je varnostno osebje, ki ima pravico izvajati ukrepe **v letu 2022 skupno izvedlo 4542 ukrepov** in drugih sredstev, za katere je obvezno obveščanje policije. Od navedenega števila so **varnostniki v 849 primerih uporabili kombinacijo več ukrepov** in drugih sredstev, kar pomeni, da je varnostnik v enem primeru osebo zadržal, zoper njo uporabil fizično silo in v določenih primerih tudi sredstva za vklepanje in vezanje oz. kot drugo sredstvo plinski razpršilec. Tako je **skupno število postopkov**, v katerih je varnostnik izvajal ukrepe in uporabil drugo sredstvo 3693.

3. Vrste ukrepov in drugih sredstev

VRSTA UKREPA	Število ukrepov 2018	Število ukrepov 2019	Število ukrepov 2020	Število ukrepov 2021	Število ukrepov 2022
Zadržanje osebe	3399	3597	2923	3083	3472
Uporaba fizične sile	708	841	483	551	875
Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje	100	128	68	80	183
Uporaba plinskega razpršilca	8	13	12	5	12
Uporaba strelnega orožja	0	0	0	0	0
SKUPAJ:	4215	4579	3486	3719	4542

V primerjavi z letom 2021 je moč zaznati porast izvedenih ukrepov, kar je predvsem posledica odprave omejitev gibanja oz. ukrepov zoper epidemijo COVID-19 ter s tem povezanih ukrepov Vlade in priporočil NIJZ. Po številu izvedenih ukrepov in glede na vrsto je stanje v letu 2022 v grobem zelo podobno stanju v letu 2019, torej pred epidemijo COVID-19.

4. Analiza ukrepov glede na razlog izvedbe ukrepa

Varnostno osebje je v letu 2022 uporabilo naslednje ukrepe pri opravljanju nalog zasebnega varovanja, za katere je potrebno takojšnje obveščanje policije in sicer:

❖ Zadržanje osebe: 3472

V 3472 primerih so varnostniki izvedli ukrep zadržanja osebe, zaradi naslednjih razlogov:

- Zadržanje zaradi zalotitve v okoliščinah, ki kažejo na sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti: 2534
- Zadržanje osebe, ki je bila zalotena pri kršitvi reda ali javnega reda in ne ravna skladno z ukrepom varnostnika: 854
- Zadržanje osebe, ki je odklonila ugotavljanje istovetnosti na varovanem območju oz. pri izstopu iz varovanega območja: 265
- Zadržanje osebe zaradi odklonitve površinskega pregleda na varovanem območju oz. pri izstopu iz varovanega območja: 43

❖ Uporaba fizične sile: 875

Varnostniki so v 875 primerih uporabili fizično silo, kot sledi, ker drugače niso mogli:

- Preprečiti neupravičen vstop na varovano območje: 91
- Odstraniti osebe z varovanega območja zaradi neupravičenega zadrževanja: 197
- Preprečiti neposredno ogrožanje ljudi in premoženja: 400
- Odvrniti istočasni protipravni napad na sebe ali osebo, ki jo varuje: 328
- Zadržati osebe do prihoda policije: 332

Pri uporabi fizične sile je opazna kombinacija primerov, ko so varnostniki v posameznem primeru ukrep izvedli zaradi vsaj dveh ali več pogojev uporabe fizične sile.

❖ Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje: 183

Varnostniki so v 183 primerih uporabili sredstva za vklepanje in vezanje, kot sledi, ker s fizično silo niso mogli:

- Odvrniti istočasni protipravni napad na sebe ali osebo, ki jo varuje: 90
- Preprečiti neposredno ogrožanje ljudi in premoženja: 55
- Zadržati osebe do prihoda policije: 83

Pri uporabi sredstev za vklepanje in vezanje je opazna kombinacija primerov, ko so varnostniki v posameznem primeru ukrep izvedli zaradi vsaj dveh pogojev uporabe sredstev za vklepanje in vezanje.

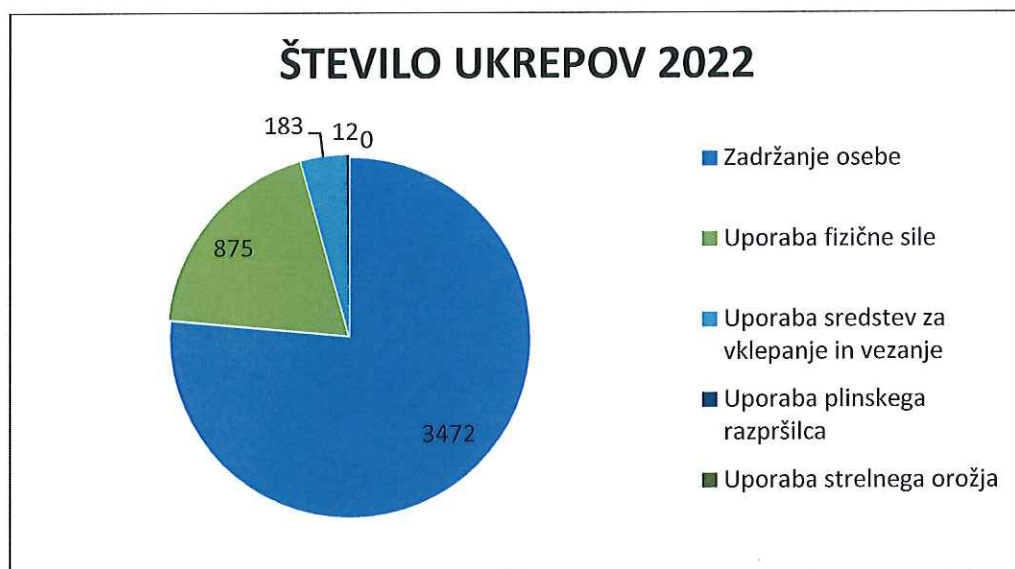
❖ Uporaba plinskega razpršilca: 12

Plinski razpršilec je bil uporabljen v 12 primerih. V vseh primerih je bila oseba ob uporabi plinskega razpršilca zadržana, zoper njo je bila v 11 primerih uporabljena fizična sila ter v 1

primeru tudi sredstva za vezanje in vklepanje. Varnostniki so uporabili plinski razpršilec, ker drugače niso mogli odvrniti istočasnega protipravnega napada na sebe.

❖ Uporaba strelnega orožja: 0

Strelno orožje ni bilo uporabljeno.

5. Podrobnejši prikaz uporabe ukrepov in drugih sredstev varnostnega osebja po letih od 2018 do 2022

Zadržanje oseb

Ukrep zadržanja oseb / leto	2018	2019	2020	2021	2022
Zadržanje zaradi zalotitve v okoliščinah, ki kažejo na sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti	2727	2808	2138	2265	2534
Zadržanje osebe, ki je bila zalotena pri kršitvi reda ali javnega reda in ne ravna skladno z ukrepom varnostnika	651	752	614	785	854
Zadržanje osebe, ki je odklonila ugotavljanje istovetnosti na varovanem območju oz. pri izstopu iz varovanega območja	161	302	214	216	265
Zadržanje osebe zaradi odklonitve površinskega pregleda na varovanem območju oz. pri izstopu iz varovanega območja	8	43	31	37	43

Fizična sila

Ukrep fizične sile / leto	2018	2019	2020	2021	2022
Preprečiti neupravičen vstop na varovano območje	81	83	31	76	91
Odstraniti osebe z varovanega območja zaradi neupravičenega zadrževanja	196	213	70	92	197
Preprečiti neposredno ogrožanje ljudi in premoženja	326	372	177	236	400
Odvrniti istočasni protipravni napad na sebe ali osebo, ki jo varuje	278	294	165	256	328
Zadržati osebe do prihoda policije	325	378	291	349	332

Uporaba sredstev za vezanje in vklepanje

Ukrep uporabe sredstev za vezanje in vklepanje / leto	2018	2019	2020	2021	2022
Odvrniti istočasni protipravni napad na sebe ali osebo, ki jo varuje	42	55	44	59	90
Preprečiti neposredno ogrožanje ljudi in premoženja	47	77	41	62	55
Zadržati osebe do prihoda policije	70	73	54	76	83

Plinski razpršilec

Ukrep, sredstva / leto	2018	2019	2020	2021	2022
Odvrnitev istočasnega protipravnega napada na sebe	8	13	12	5	12

6. Posledice uporabe ukrepov in drugih sredstev

Število telesnih poškodb se je v letu 2022 znižalo na 20.

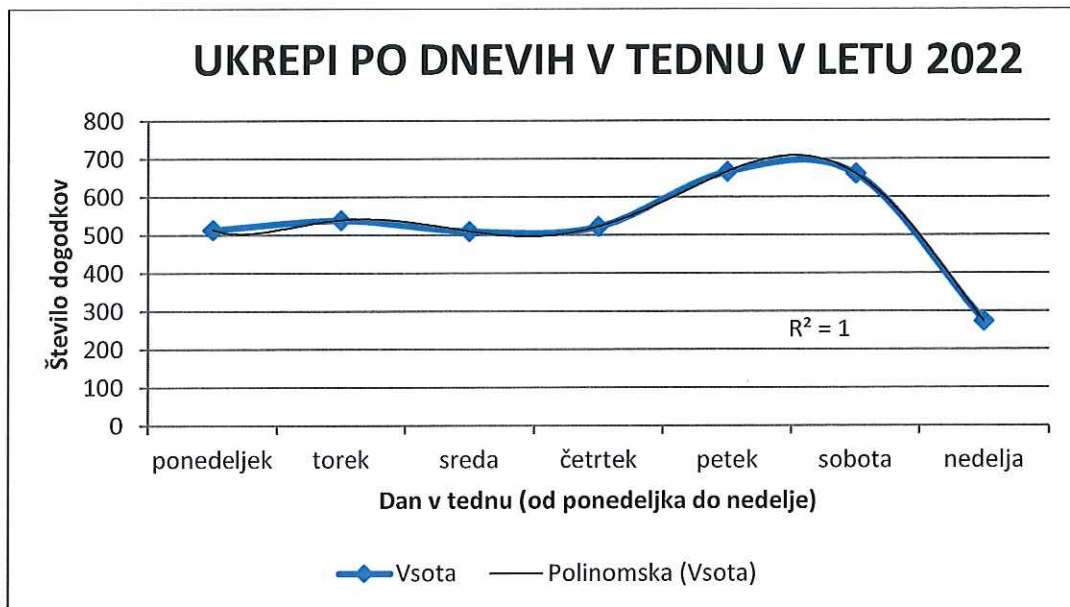
POSLEDICE	2018	2019	2020	2021	2022
Število telesnih poškodb	27	29	10	27	20

7. Zakonitost in strokovnost

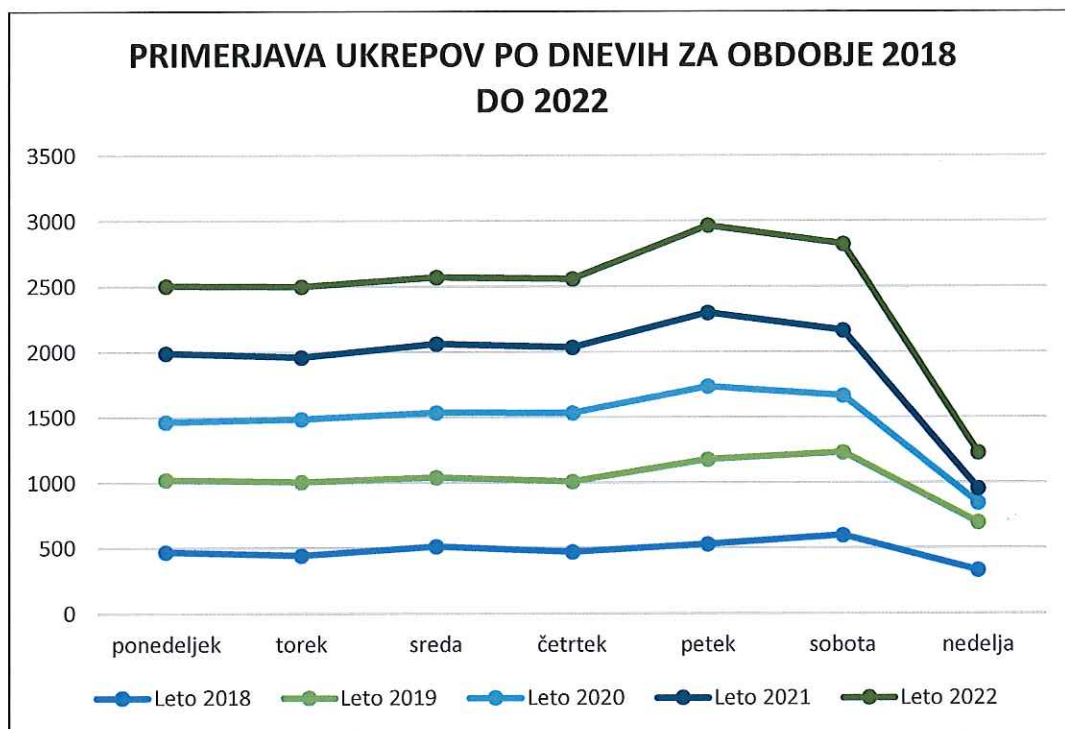
Uporaba ukrepov je bila s strani varnostnih menedžerjev skoraj v vseh primerih ocenjena kot zakonita in strokovna, v 1 primeru je varnostni menedžer ocenil, da je bil ukrep izveden nezakonito ter v 2 primerih, da je bil ukrep izveden nestrokovno.

8. Časovne vrste

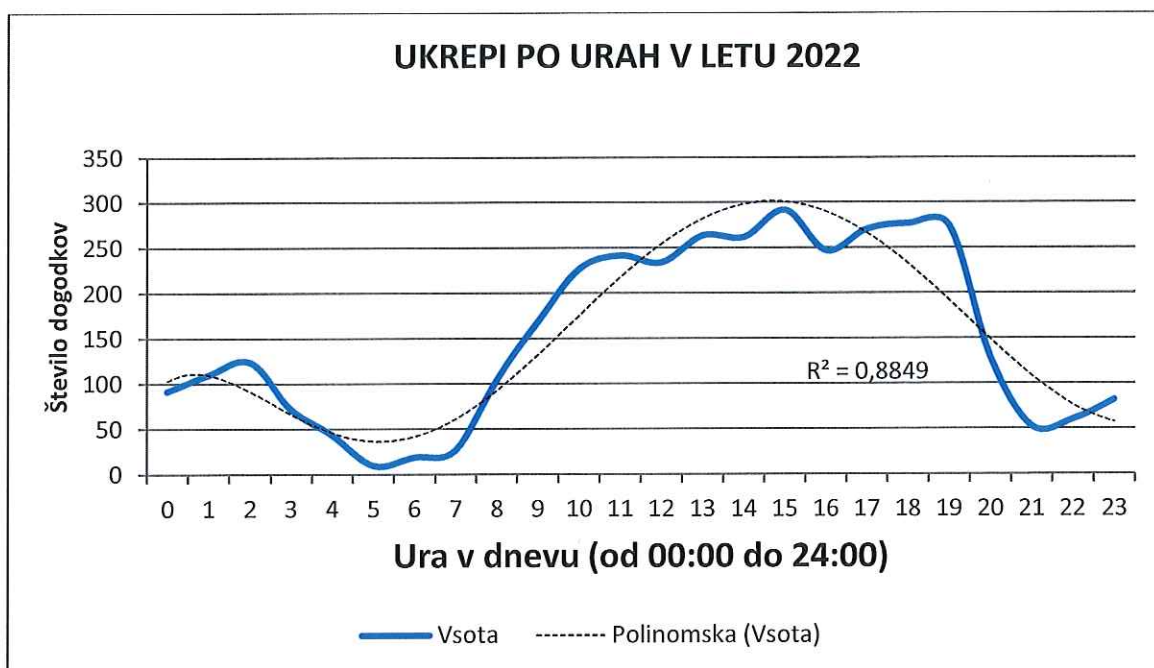
Iz grafa je razvidno, da se v času od ponedeljka do četrтка število ukrepov giblje enakomerno. Največ ukrepov, za katere je potrebno poročati policiji so varnostniki izvedli v petek in soboto ter najmanj ob nedeljah. Upad izvedenih ukrepov ob nedeljah je posledica dejstva, da so ljudje dela prosti, trgovinski centri oz. trgovine pa so v Sloveniji zaprte.

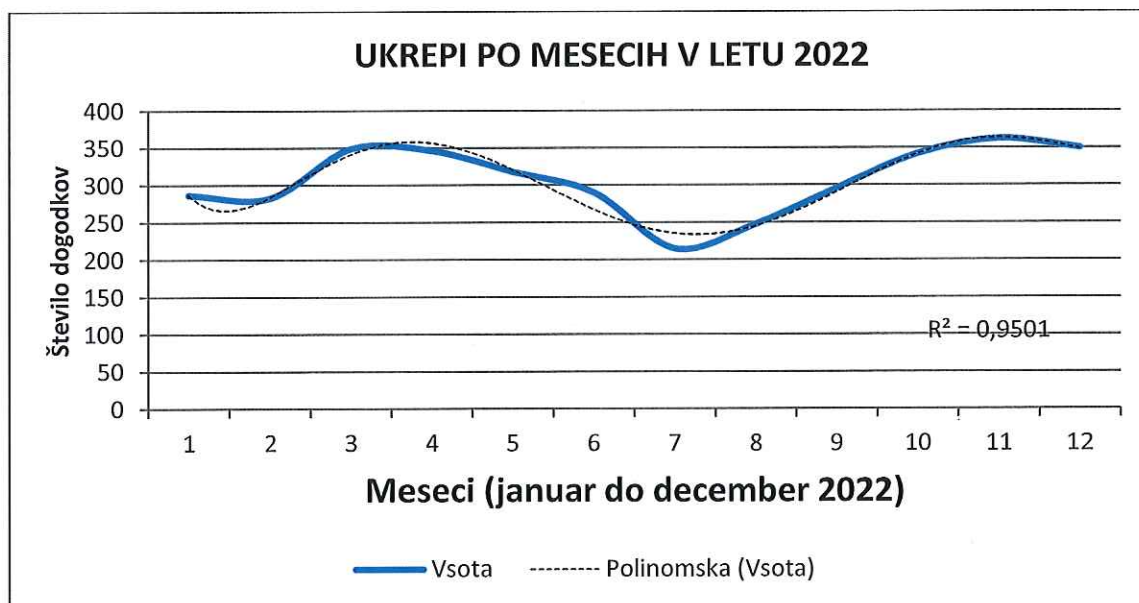
Iz grafičnega prikaza je moč zaznati podoben trend v obdobju 2018 do 2022, in sicer od ponedeljka do četrтка se število ukrepov giblje enakomerno, ob petkih in sobotah število ukrepov naraste in ob nedeljah upade.

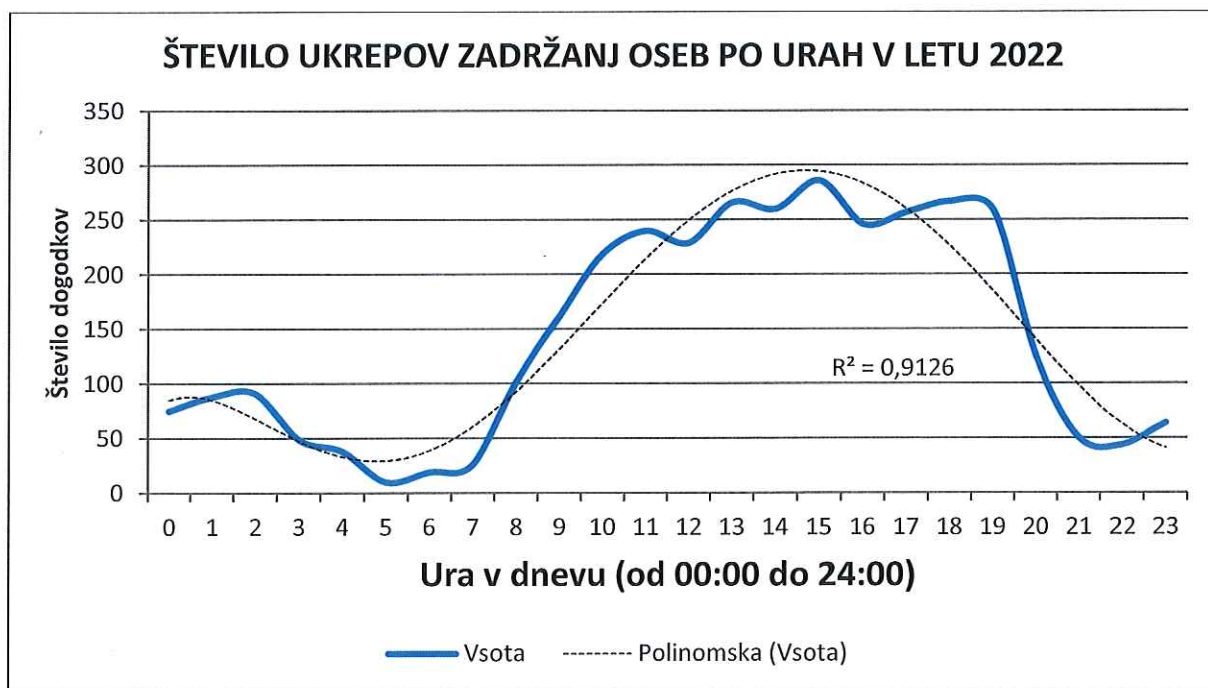
V letu 2022 so varnostniki preko 200 ukrepov na uro izvedli med 10.00 in 19.00 uro, kar je posledica ukrepov izvedenih v trgovinski centri oz. trgovinah.

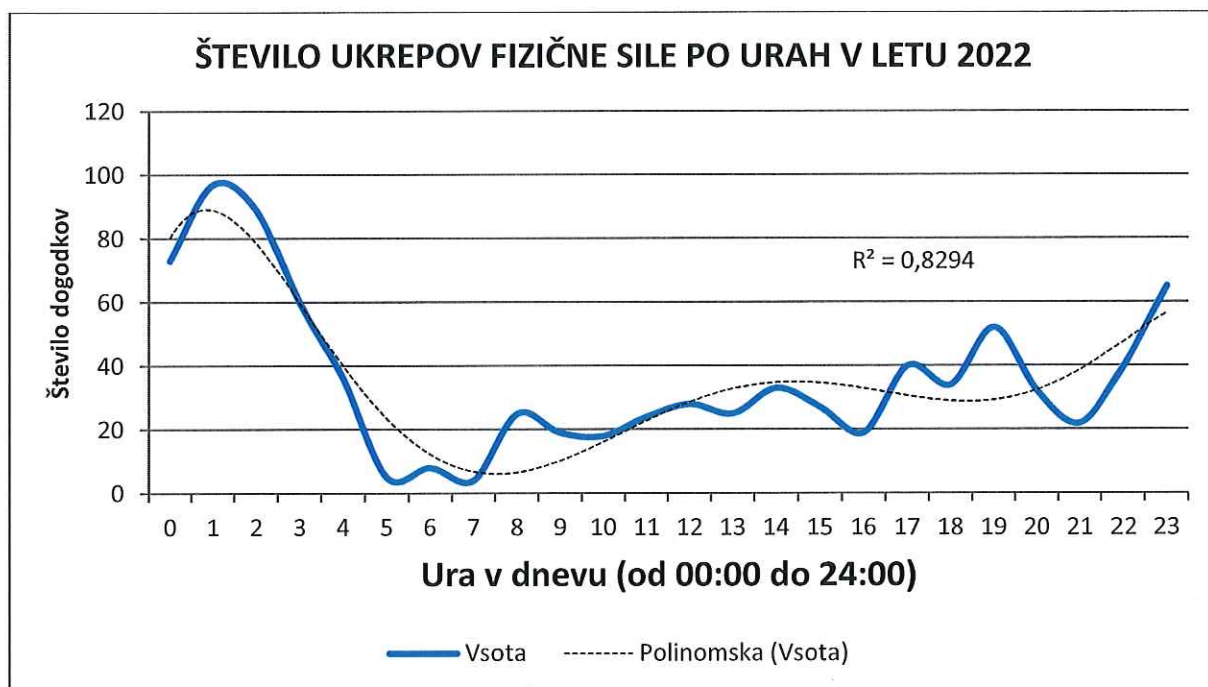
V letu 2022 je varnostno osebje izvedlo največ ukrepov v mesecu marcu in novembru in najmanj v mesecih juliju in avgust.

Varnostniki so izvedli pretežni del ukrepov zadržanja oseb dnevno med 10.00 in 19.00 uro. Okoli 15.00 ure popoldan je moč zaznati, da varnostno osebje izvede največ zadržanj oseb, kar je posledica vsakodnevnega porasta obiska trgovskih centrov oz. trgovin v popoldanskem času.

Iz grafa izhajajo, da so varnostniki pretežni del ukrepov fizične sile izvedli med 24.00 in 2.00 uro ponoči.

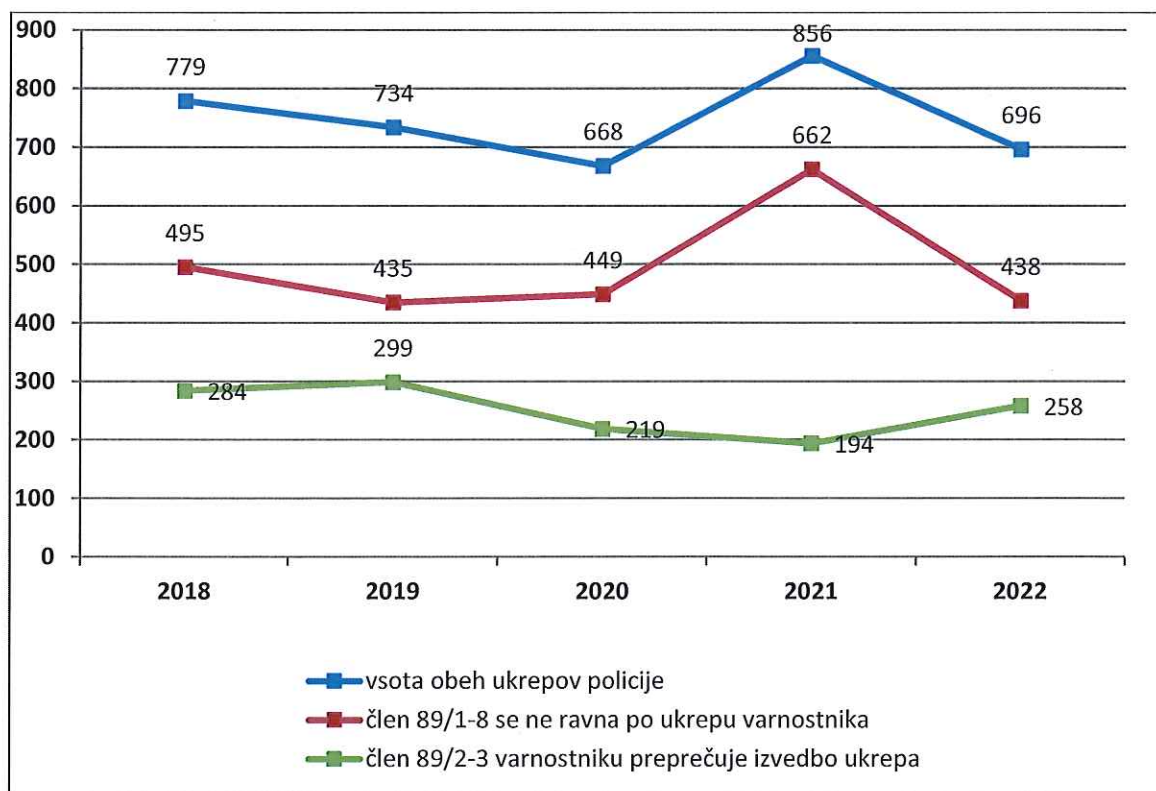

9. Ukrepanje policije, v kolikor se občan ne ravna po ukrepu varnostnika, ali mu preprečuje izvedbo ukrepa

Tudi v letošnjem letu smo na Zbornici policijo zaprosili za podatke o izvedenih ukrepih, v kolikor se občan ne ravna po ukrepu varnostnika, ali mu preprečuje izvedbo ukrepa. Policija je skupno v letu 2022 obravnavala 818 kršitev Zakona o zasebnem varovanju. V nadaljevanju so navedeni podatki o ukrepih policije primerjalno v letih 2018 do 2022.

Ukrepi policije:

Člen ZZasV-1/Leto	2018	2019	2020	2021	2022
88/1-7 (imetnik licence pisno ne obvesti policijske postaje o izvedenih ukrepih, za katere se poroča na policijsko postajo)	13	12	7	9	20
88/2 (kršitev odgovorne osebe pravne osebe)	18	16	4	7	16
89/1-1 (varnostnik ni imel pri sebi ali ni pokazal službene izkaznice)	11	9	9	16	26
89/2-1 (varnostno osebje nima veljavne licence)	12	2	2	1	1
89/1-8 (oseba, ki se ne ravna po ukrepu varnostnika)	495	435	449	662	438
89/2-3 (oseba, ki preprečuje izvedbo ukrepa varnostnika)	284	299	219	194	258

Ljubljana, 21.3.2023

Branko SLAK
PREDSEDNIK

Priloga:

- CD-rom z Excelovo bazo